

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

10
2023

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti

08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:
Sharipov Qo'ng'irotboy Avezimbetovich

Elektron nashr. 714 sahifa, 30-oktyabr, 2023-yil.

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Rae Kvon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Salimov Oqil Umrazoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Toshkulov Abduqodir Hamidovich, i.f.d., prof., TDU rektori
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Sharipov Qo'ng'irotboy Avazimbetovich, t.f.d., prof., TDIU rektori
Oblamuradov Narzulla Naimovich, i.f.n., dotsent
Djumaniyazov Maqsud Allazarovich, Qoraqalpog'iston Respublikasi Tabiat resurslari qo'mitasi raisi
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Eshov Mansur Po'latovich, i.f.d., prof., TDIU Akademik faoliyat bo'yicha prorektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Maqsud Abdullayevich, p.f.d., prof., TDIU Moliya-iqtisod ishlari bo'yicha prorektori
Karimov Norboy G'aniyevich, i.f.d., prof., TDIU huzuridagi PKQTMO tarmoq markazi direktori
Hakimov Nazar Hakimovich, f.f.d. TDIU profesor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU Marketing kafedrasini professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., prof., Atrof-muhit va tabiatni muhofaza qilish texnologiyalari ilmiy-tadqiqot instituti
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoirazimovna SamDu IS instituti professori
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., Toshkent arxitektura-qurilish universiteti katta o'qituvchisi
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Nomozova Qumri isoyevna Geologiya fanlari universiteti "Iqtisodiy geologiya" kafedrasini dotsenti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU Ilmiy tadqiqotlar va innovatsiyalar departamenti rahbari
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU huzuridagi PKQTUMOTMXHB mutaxassis

Ekspertlar kengashi:

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Imomqulov To'liq Burxonovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Qishloq xo'jaligida innovatsion xizmatlar infratuzilmasini rivojlantirishning nazariy asoslari.....	8
Sharipov Kongratbay Avezimbetovich , professor, Zaynutdinova Umida Djalalovna , dotsent	
O'zbekiston-Turkiya do'stligi azaliy qadryatlarimiz zaminida yashab kelmoqda.....	13
O'sman Mesten , Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya-O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari	
O'zbekistonda turizm sohasining rivojlanishini davlat tomonidan	
qo'llab-quvvatlash mexanizmini takomillashtirish.....	15
Akkulov Abdulaziz Uralboyevich , mustaqil tadqiqotchi	
O'zbekiston Respublikasini "Yashil" iqtisodiyotga o'tish istiqbollari. Muammolar va yechimlar.....	19
Mirzayev Bexruz Abdulla o'g'li , doktorant	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda "Yashil" iqtisodiyotning o'rni.....	26
Sevara Yaxshimuratova Rustam qizi , assistent-o'qituvchi	
Sanoat barqarorligini ta'minlashda yashil energetikaning o'ziga xos xususiyatlari.....	29
Kadirov Abdumalik Matkarimovich	
Republikamizda "yashil iqtisodiyot"ni shakllantirishda agroxizmatlarni	
rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari.....	36
Mirzayev Q. J. , i.f.d., professor; Jonuzokov M. K. , assistent o'qituvchi	
"Yashil" obligatsiyalarni muomalaga chiqarishning nazariy va amaliy jihatlari.....	40
E. I. Nosirov , i.f.n., dotsent	
Turizm sohasidagi loyihalarni kreditlash amaliyotini takomillashtirish.....	46
Matkabulova Dilorom Xalilullayevna , PhD	
Koreya Respublikasida yashil (eko) turizmning rivojlanish yo'nalishlari va muammolari.....	51
Islomova Dilrabo Salomovna , kafedra assistenti	
Moliyaviy menejment tizimini transformatsiyalashda raqamli marketing	
samaradorligini baholashning nazariy yondashuvlari.....	55
Sobirjonov Sanjar Sobirjonovich , PhD, dotsent	
Samarqand viloyati ekologik turizm salohiyatidan samarali	
foydalanish asosida ekoturizm klasterlarini shakllantirish.....	62
Abduraxmanova Aqida Fayzulla qizi , i.f.b.f.d.; Axrоров Farxod Baxriddinovich , i. f. n.; Xo'jamov Bobur , tadqiqotchi	
Ichki turizmni rivojlantirishda davlatning o'rni.....	68
Dehqonov Burxon Rustamovich , tayanch doktorant	
O'zbekistonda turizm sohasini rivojlanishiga global trendlarning ta'siri.....	72
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich , i.f.d., professor	
Assessment of the Current State of the Market and Procedure For Lending	
to Subjects of Tourism Services of the Republic of Uzbekistan.....	79
Karimova Aziza Maxomadrizoyevna , PhD, docent; Maqsudov Orif Shakirovich , assistant	
Islomiy moliya instrumentlari (muzoraba va mushoraka) va ularni tijorat banklarida qo'llash.....	84
Madraximova Gulasal , dotsent; Safarova Nasiba , magistrant	
Mamlakatimizda "Yashil" iqtisodiyot asosida barqaror rivojlanishni ta'minlashning o'ziga xos jihatlari.....	90
Mustafaqulov Yangiboy Bo'riqulovich , Todjimamatova Mashhura Erkinovna ;	
Nurmatova Hilola A'zamovna ; Berdieva Aziza G'anisher qizi ; Egamberdieva Oydin Abror qizi	
Ways to Improve the Green Recovery in Uzbekistan by Investment and Trade.....	97
Nurbek Khalimjonov , assistant	
Evaluating the Path Towards Sustainable Tourism Development in the Republic of Uzbekistan.....	102
Khusniddin Egamnazarov	
Nexus Between Climate Change and Energy Consumption in Uzbekistan: A Time Series Analysis.....	106
Sarvar Mamasoliyev ; Shodiyor Toxirov	
O'zbekistonda mice turizmini barqaror rivojlanishida qulay infratuzilma.....	112
Xalimova F. N. , katta o'qituvchi	
Ichki turizmni rivojlantirishning ilg'or xorijiy tajribasi va uni	
O'zbekistonda qo'llashning iqtisodiy afzalliklari.....	115
Matkarimov Jahongir Shamuratovich , mustaqil tadqiqotchi	
Agroturizmni rivojlantirish orqali hududlarning barqaror rivojlantirish imkoniyatlari.....	122
Jo'rayeva Nargiza Abduvohidovna , kafedra dotsenti	
Turizm sektorida milliy hunarmandchilik mahsulotlarining rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari.....	126
Xushnazarova Maxzuna Gulamdjanovna , kafedra assistenti	
Роль религиозного туризма в экономике Узбекистана.....	132
Рахимова Дилфуза Мирзакасимовна , преподаватель	
Turistik sanoatining investitsion jozibadorligini boshqarish va samaradorligini baholash.....	139
Sa'dullayeva Gulnoza Sodiq qizi , PhD	

Turizmga innovatsiyon texnologiyalarni joriy qilish shart sharoitlari	144
Po'latov Ma'murjon Murodjon o'g'li , doktorant	
O'zbekistonning "yashil iqtisodiy strategiyasi" va uni amalga oshirishning asosiy yo'nalishlari	147
Bekmirzayev Mirzoxid Adashaliyevich , dotsent	
An Analysis of the Structure of Trade Between China and Uzbekistan	150
Cao Gang , PhD Candidate	
"Daka-Tex" MCHJ XKning marketing faoliyatining takomillashtirish.....	160
Musyeva Shoirazimovna , kafedra professori	
Mamalakat iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda oziq-ovqat xavfsizligining o'rni.....	164
Ibragimov G'ayrat Ablalulovich , PhD; Shukurova Nilufar Qahramonova , tadqiqotchi;	
Umurov Islombek Furkatovich , tadqiqotchi; Tojiqulov Samandar Orufjon o'g'li , tadqiqotchi	
MDH davlatlarida chorva va parandachilik o'sish dinamikasi	169
Abidov Abdujabbor Abduxamidovich , t. f.n., dotsent	
Tijorat banklarida foiz stavkaning likvidlikka ta'siri	179
Berdiyarov Baxriddin Tavasharovich , iqtisodiyot fanlari doktori, professor	
O'zbekiston moliya bozorini jahon moliya bozoriga integratsiyalashuvining dolzarb masalalari	186
Burxanov Aktram Usmanovich , i.f.d., prof.; Xudoyqulov Xurshid Xurramovich , i.f.d., prof.	
O'zbekiston Respublikasining Jahon savdo tashkilotiga a'zo bo'lishiga oid	191
Ruzibayev Jahongir Nodirovich	
O'zbekistonda ikkilamchi qimmatli qog'ozlar bozori hozirgi holati tahlili.....	194
Ro'ziqulov Abdimo'min Qussam o'g'li , mustaqil izlanuvchi	
Raqamli texnologiyalar orkali turizm industriyasini rivojlantirish usullari	200
R. P. Zarikeyev , mustaqil doktorant	
Korxona iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda inson resurslaridan foydalanish amaliyoti	206
Abdualimov Ashraf Qurbonaliyevich , doktorant	
Oliy ta'lim muassasalarida to'lov-kontrakt shakli mablag'lari bo'yicha xarajatlar	
va ular hisobining amaldagi holati	211
Abdujalilova Dilnoz Abdusattorovna , doktorant	
O'zbekistonda oziq-ovqat bozori nazariy tahlili.....	216
Abduraxmanova Zuxra Toxir qizi , doktorant	
Sug'urta munosabatlarini takomillashtirishning istiqbollari	221
Abdutarapova Dildora Farxodjon qizi , doktorant	
Functions of Management in Education and Its Significance	231
Akhatova Shakhnoza Akram kizi , teacher	
Qishloq xo'jaligi korxonalarini moliyalashtirishni yangicha	
usullarini o'rganishning ayrim dolzarb masalalari	235
Ametov Quvondik Mamatjanovich , mustaqil izlanuvchi	
Yog'-moy sanoati korxonalari kapitali rentabelligini oshirish yo'nalishlari.....	238
Amirzoda Hamrayev , katta o'qituvchi	
Banklararo to'lov tizimini raqamli iqtisodiyotdagi rolini oshirish choralari	244
Amonov Alisher , o'qituvchi	
Baholash faoliyatini raqamlashtirish istiqbollari.....	248
Bobirjon Aktamov , katta o'qituvchi	
Marketing xizmati samaradorligini baholashda PEST tahlil usulining ahamiyati va qo'llash imkoniyatlari	253
Boyjigitov Sanjarbek Komiljon o'g'li , katta o'qituvchi	
Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlarining vujudga kelish zarurati, umumiy hisobotlarining tuzilishi	
va O'zbekistonning MHXSga o'tishida vujudga keladigan muammolar va ularni bartaraf etishning istiqbolli	
yo'nalishlari	259
Djurayeva Iroda Bahrom qizi , doktorant, o'qituvchi	
Samaradorlikni korxona iqtisodiyotida tutgan o'rni	265
Fayziyeva Nilufar Shuxrat qizi , PhD, katta o'qituvchi	
Avtomobil transporti korxonalarida amortizatsiya xarajatlari va uning hisobini takomillashtirish masalalari...	269
G'anibayev Ilxomjon Shokiraliyevich , doktorant	
Turistlar statistik hisobini olib borish bo'yicha xalqaro standartlar va tajribalar tahlili	275
Jumanova Zilola To'ychiyevna , doktorant	
Tijorat banklari ipotekali kreditlarining qaytuvchanlik holatini barqarorlashtirish choralari	280
Jumayev Muzaffar Mahmud o'g'li , kafedra o'qituvchisi	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarni	
amalga oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish.....	284
M. Samiyeva , kafedra assisenti	
Assessment of the Economic Effectiveness of the Railway Transport System	288
Mannonov Shahruhmirza Abdurashidovich , independent researcher	
O'zbekistonda mikromoliya tashkilotlarining iqtisodiy faoliyat samaradorligini oshirish yo'llari.....	294
Nazarova Muslima Nazarovna , PhD, i.f.f.d., katta o'qituvchi	

Mamlakatimizda xizmat ko'rsatish sohasini rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari.....	301
Odilov Dilshodjon Tulqinovich	
O'zbekistonda paxtachilik majmuasining iqtisodiy samaradorligini oshirish	307
Xoliqov Tolibjon Luptullaevich , kafedra assistenti	
Ta'lim tizimi boshqaruvida "time menejmenti" texnologiyalarini qo'llash.....	311
Radjabova Gavxar Umarovna , kafedra dotsenti	
Improving Trade Effectiveness Through Merchandising: Theory and Practice	316
Ravshan Aliyevich Allayorov , Associate Professor	
An'anaviy moliya tizimidagi yangi yondashuv va yechimlar	319
Abrorov Sirojiddin , PhD; Bunyod Usmonov , PhD	
Ijtimoiy fondlar va maqsadli jamg'armalar faoliyatini takomillashtirish.....	325
Samiyeva Gulnoza Toxirovna , PhD, i.f.f.d.	
Tikuv-trikotaj korxonalarining brend jozibadorligini marketing strategiyalari asosida oshirish.....	332
Sh. Sh. Ziyayeva , katta o'qituvchi	
Surxondaryo mintaqasining ekoturizm salohiyati nuqtayi nazaridan baholash	337
Soatov Yusuf Xo'jayor o'g'li , mustaqil tadqiqotchi	
Совершенствование учета неиспользованных основных средств в Республике Узбекистан.....	340
Усманов Фаррух Обитжонович , научный сотрудник кафедры	
An'anaviy moliya tizimining metodologik muammolari, shuningdek moliya tizimida yuz beruvchi inqirozlar va ziddiyatli vaziyatlarning yuzaga kelish sabablari	348
Xabibullayev Dadajon Ro'ziboyevich , stajor tadqiqotchi	
Dehqon xo'jaliklarida mahsulot yetishtirish samaradorligini oshirishda tomorqa xizmati klasterlarini takomillashtirish	355
Xamrayeva Sayyora Nasimovna , kafedra professori; Ochilova Nargiza Akramovna , doktorant	
Transport xizmatlari bozorida marketing faoliyatini mexanizmlarini rivojlanishining asosiy tamoyillari	360
Nosirov Javlonbek Jamoliddin o'g'li , doktorant; Raxmatov Ziyodullo Nosirovich , dotsent	
BMT Barqaror rivojlanish maqsadlari doirasida kambag'allikni qisqartirish va oziq-ovqat xavfsizligini mustahkamlash masalalari.....	363
Yusupov M. S. , PhD	
Мировые финансовые центры точки роста экономики	369
Абдуллаев Анвар Фархадович , PhD., доцент кафедры	
XX asr jadid ma'rifatparvarlari Abdurahmon Toshkandiy va Abdulla Avloniy ijtimoiy qarashlaridagi umumiylik va xususiylik	375
Abrorxon Asatulloev Asatulloevich , PhD	
Математическое обоснование вычисления моды и медианы в статистике.....	379
Бердикулова Ирода Райимкуловна , старший преподаватель; Усманов Шахзод Шохрухович , студент	
Yirik soliq to'lovchi korxonalar faoliyatini rag'batlantirishda soliq ma'murchiligining istiqbollari.....	390
G'aniyev Shaxriddin Vohidovich , i. f. d., Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich , PhD	
Sog'lomlashtirish turizmi klasterlari faoliyatida innovatsion faoliyatni boshqarishning kross-innovatsiyalar asosidagi modeli	395
G'ofurov Azizbek Umarjonovich , mustaqil tadqiqotchi	
Tijorat banklari faoliyatidagi kredit risklarini boshqarishni takomillashtirish yullari.....	400
J. Y. Isakov , i.f.d, professor	
Mehnat bozorining raqamlashgan iqtisodiyotdagi statistik masalalari.....	405
A. Abduvohidov , i. f. d., professor	
Davlat oliy ta'lim tashkilotlarida xarajatlar hisobini yuritish.....	407
Karayev Payzillaxon Yusufxonovich , PhD	
Актуальная ситуация в сегменте теневой экономики в Республике Узбекистан	412
Кошанов Абдимурат , независимый исследователь	
O'zbekistonda moliyaviy hisob va hisobotni MHXSlariga transformatsiya qilishda asosiy vositalar hisobini tashkil etish masalalari	416
Qurbonova Shaxrinoz , doktorant	
Erkin iktisodiy hududlarda investitsion faollikni oshirish masalalari.....	420
Qilicheva Kamola Muzaffarovna , mustaqil tadqiqotchi	
Mahalliy byudjetlar xarajatlari ijrosining samaradorligini oshirish masalalari (Jizzax viloyati misolida).....	425
Mamayusupov Omonulla Mamatqulovich , erkin izlanuvchi	
Sug'urtada assistans xizmatlarini takomillashtirish	433
Maxmudov A. M.	
Цифровизация бухгалтерского учета.....	439
Мирсодикова Дилобар Дилшод кизи , самостоятельный соискатель	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari faoliyatini rivojlantirishning moliyaviy mexanizmini takomillashtirish.....	445
Nasrova Kamola Ravshanovna , PhD	
Повышение эффективности депозитной политики в коммерческих банках.....	451
Нуриллаев Рахмат Ярашевич , к.с.х.н., доцент; Нуриллаев Шердил Жамолiddin угли , магистр	

Hufiyona iqtisodiyotni qisqartirish orqali mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish mexanizmlari.....	456
Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li	
Uy-joy fondi boshqaruvini samarali tashkil etish	460
Berdiyeva Dilfuza Axatovna , PhD, dotsent	
Экономика знаний как высший ступень развития инновационной экономики	466
Хасанхонова Нодира Исаметдиновна , PhD	
Kichik biznes subyektlarini samarali investitsiyalashning ilg'or xorijiy davlatlar tajribasi.....	471
Ruziyeva Dilobar Isomjonovna , iqtisod fanlari nomzodi	
Davlat-xususiy loyihalarining mazmun-mohiyati, ilmiy-nazariy asoslari	481
Suleymanov Farrux Raximjonovich , mustaqil izlanuvchi	
Комплексный анализ хозяйственно-экономической деятельности и устойчивости АО "Узавтосаноат"	487
Туйчиев Комилжон Лазизович , доцент кафедры	
Экономическая сущность и важность повышения эффективности	
производства каракулеводческой продукции.....	493
Тулкин Хаймуродович Фармонов , профессор; Нуриллаев Жамолiddин Ярашевич , докторант	
O'zbekistonda tijorat banklari emission operatsiyalarining dolzarb masalalari	499
O'ktamova Nozima Narzulla qizi , PhD, kafedra dotsenti	
Инновационные методы энергосбережения как способ повышения	
конкурентоспособности предприятия	503
Хамдамова Гавхар Абсаматовна , к.э.н., профессор	
Hudud sug'oriladigan yerlarida suv resurslaridan foydalanish holati tahlili	508
Shoxujayeva Zebo Safoyevna , i. f.n., professor, katta ilmiy xodim	
Hududlarning moliyaviy-investitsion salohiyatini oshirishning nazariy va amaliy jihatlarini	513
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi , kafedra dotsenti i.f.d.	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikda xodimlar faoliyatining axborot tizimlarini samarali tashkil qilish.....	521
Yuldashev Furqat Nurilloevich , doktorant	
O'zbekistonda raqamli iqtisodiyoti sharoitida elektron biznesni rivojlantirish yo'llari	524
Boboqulov Sanjar Baxronkulovich , PhD; Akramov G'ayrat Otabek o'g'li , talaba	
An Analysis of Green Taxation and Its Effect on Economic Growth	530
Fayzieva Nargiza Rabimovna , PhD	
Kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishning nazariy jihatlarini	537
Qurbonov Jasurbek Pozilovich , kafedra dotsenti	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida turizm industriyasining rivojlanishi va istiqboli	540
Abdulxakimov Zuxrali Tursunaliyevich , PhD, kafedra dotsenti	
O'zbekistonda energetika korxonalari faoliyatida korporativ	
boshqaruvining baholash usullarini tahlili.....	544
Abduraxmonova Zarina Muysinjonovna , mustaqil tadqiqotchi	
O'rta Osiyo davlatlarida rekreatsiya turizmi.....	548
Shaymanova Nigora Yusupovna , doktorant	
Korxona investitsiyalari xususidagi ilmiy-nazariy yondashuvlar va qarashlar evolyutsiyasi.....	552
Eshqo'ziyev Oxunjon Oybek o'g'li , doktorant	
O'zbekiston sanoatining rivojlanish tendensiyalari, muammo va yechimlari.....	559
Shavqiyev Erkin , i. f. n.	
"Yashil iqtisodiyot"ga o'tish zaruriyati, dastaklari va uning o'ziga xos tamoyillari	565
Berdiyev Baxtiyor Sodiqovich , kafedra dotsenti	
Innovatsion faoliyatni rivojlantiruvchi omillar va ulardan samarali foydalanish yo'nalishlari	571
Ashurov Maxammadjon Sotvoldiyevich , i.f.n., kafedra dotsenti	
Ijtimoiy tarmoqlar analitikasi.....	576
S. Qulmatova , PhD, dotsent	
Analysing the Functioning of Enterprise Management in the Context of Institutional Reforms	581
Kurpayanidi Konstantin Ivanovich , Professor	
Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishi samaradorligini baholash	586
Ruxsatova Rushana O'ktamovna , erkin tadqiqotchi	
Soliq tushumlarini prognozlashtirish modellarini qurishning klassik va intellektual usullari	593
Narmanov Ulug'bek Abdugapparovich , PhD; Maqsudov Azamat Maqsud o'g'li	
Kompaniyani samarali boshqarishda marketingning o'рни va uning tamoyillarini qo'llash istiqbollari.....	598
Usmonova Dilfuza Ilhkomovna , kafedra dotsenti	
Экономическая безопасность и факторы влияющие на неё.....	602
Абдишукуров Шерзод Шавкат угли , научный сотрудник	
Oliy ta'lim muassasalarining moliyaviy manbalari bo'yicha xarajatlar hisobi va uni takomillashtirish.....	608
Artikov Kurbonazar Amonovich , mustaqil ilmiy tadqiqotchi	
Innovatsion iqtisodiyot sharoitida inson kapitaliga yo'naltirilgan investitsiyalarning ahamiyati.....	614
Asamxodjaeva Shoira Shukurullaevna , katta o'qituvchi	

Перспективы развития инноваций и роль стартапов: зарубежный опыт, проблемы и решения.....	618
Ачилова Ширин Шавкат кизи , старший преподаватель	
Tijorat banklari tomonidan jismoniy shaxslarni kreditlashda garov ta'minotini takomillashtirish	622
Bazarova Nigora Ravshanovna , kafedra dotsenti	
Sug'urta tashkilotlari investitsiya faoliyatini boshqarish masalalari	627
Kenjayev Ilhom G'iyozovich , iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)	
Organizational Factors Influencing Leadership Styles and Procurement Outcomes	632
Saidakhmedov Islomjon Uligbekovich , Scientific researcher	
Tijorat banklari faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish yo'llari	637
Mirpulatova Luiza Mansurovna , doktorant	
Tijorat banklarining tadbirkorlik subyektlarini kreditlash metodologiyasining ekonometrik tahlillari.....	642
Norov Akmal Ruzimamatovich , DSc, kafedra professori	
Tijorat banklarida kreditlash amaliyotini takomillashtirish yo'llari	649
Norova Nozima Nabiyevna , katta o'qituvchi	
Hufiyona iqtisodiyotni qisqartirish orqali mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish mexanizmlari	657
Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li	
Jahondagi kuzatilayotgan globallashuv va tabiatdagi o'zgarishlar oqibatida kelib chiqayotgan turli xatarlardan himoya qilishda sug'urta tashkilotlari oldida turgan vazifalar ("O'zbekinvest" EISK AJ misolida).....	661
Sayfullo Mirzoyev	
International Experiences on Restoration of Financial Stability Through Indicators in Commercial Banking Sector	666
Solijonova Muxlisa Azamatovna	
Pensiya yoshining pensiya ta'minoti tizimiga ta'siri.....	668
Tursunov Jaxongir Pulatovich , DSc	
Mamlakat iqtisodiyotini islom moliya instrumentlari orqali rivojlantirish istiqbollari.....	673
Xalikov Ulug'bek Rustamovich , PhD	
Sug'urta kompaniyalari va tijorat banklari integratsiyalashuv jarayonini zarurligi va ahamiyati.....	678
Xudoyberdiyeva Sadoqat Abdumannonova , mustaqil izlanuvchisi	
Qishloq xo'jaligi korxonalarini davlat tomonidan qo'llab quvvatlashning innovatsion menejment tamoyillari... 683	
Shaniyazova Zamira Orabayevna , PhD	
Тенденции развития жилищного строительства.....	688
Алиева Зилола Маматвалиевна , доцент кафедры	
Tadbirkorlik subyektlarini moliyalashtirishning innovatsion usullari.....	692
Shakirova Nigora Axralovna , kafedra dotsenti v.b.	
Nodavlat notijorat tashkilotlari mablag'larining shakllanishi va nazorat qilinishi.....	698
Xusanov Nishonboy Abdusattarovich , filologiya fanlari doktori, professor	
Спиртные напитки - вред здоровью	702
Кариева Халима Икромжоновна , старший преподаватель кафедры	
Importance of Social Infrastructure Development in Rural Areas	706
Munisa Alimova	
Davlat xizmatida agile loyiha boshqaruvi texnologiyasidan foydalanish	709
Isaqova Zebo Murodovna , f.f.n. (PhD), tadqiqotchi	

TIJORAT BANKLARI IPOTEKALI KREDITLARINING QAYTUVCHANLIK HOLATINI BARQARORLASHTIRISH CHORALARI

Jumayev Muzaffar Mahmud o'g'li

Toshkent moliya instituti "Bank ishi" kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya: Bugungi kunda tijorat banklarimiz tomonidan taqdim etilayotgan birlamchi ipoteka kreditlari yigirma yilga annuited usulda taqdim etmoqda, bu esa bugungi kundagi uy-joylarning narxi oshishi hisobiga banklarda risk darajasi ortadi. Maqolada banklar taqdim etgan ipoteka kreditini qaytarish jarayoni to'g'risida so'z yuritilgan hamda tegishli xulosalar berilgan.

Kalit so'zlar: ipoteka krediti, ssuda kapitali, kredit qaytuvchanligi, kredit riski, annuited, differensial.

Abstract: Today, the primary mortgage loans provided by our commercial banks are provided in the annuity method for twenty years, which increases the level of risk in banks due to the increase in the price of housing today. The article talks about the process of repaying the mortgage loan provided by the banks and it gives relevant conclusions.

Key words: mortgage loan, loan capital, loan return, loan risk, annuited, differential.

Аннотация: Сегодня первичные ипотечные кредиты, предоставляемые нашими коммерческими банками, предоставляются аннуитетным методом сроком на двадцать лет, что повышает уровень риска в банках в связи с ростом цен на жилье сегодня. В статье рассказывается о процессе погашения ипотечного кредита, предоставленного банками, и приводятся соответствующие выводы.

Ключевые слова: ипотечный кредит, ссудный капитал, возврат ссуды, ссудный риск, аннуитет, дифференциал.

KIRISH

Mamlakatimiz aholisi 2023-yil boshidan buyon 172,8 ming kishiga ko'paygan. O'zbekiston aholisi 2023-yilning har bir oyida o'rtacha 57,6 ming kishiga oshgan. 2023-yilning har bir kunida doimiy aholi soni o'rtacha 1,9 ming kishiga ko'paymoqda¹. Bu esa yaqin kelajakda uy-joyga bo'lgan talab tubdan oshishini ko'rsatib bermoqda.

Oxirgi olti yillikda ipoteka krediti uchun ajratilgan resursning miqdori 4.8 barobarga oshganligi. Oxirgi uch yilda 67 947 ta fuqaroga 15.1 trln. so'm mablag' ajratilganligi hamda fuqarolarga oxirgi uch yillikda 1.2 trln. so'm subsidiyaning ajratilishi fuqarolarning ipoteka kreditiga bo'lgan talabning yuqori ekanligini ko'rsatib bermoqda. Bugungi kunda tijorat banklarimiz fuqarolarning uzoq muddatli kreditlarga bo'lgan talabini o'z mablag'lari hisobidan qondira olmasligi hamda banklarga mablag'larning juda uzoq vaqt davomida qaytishi sababli banklar Iqtisodiyot va Moliya vazirligi hamda Iptekani qayta moliyalashtirish kompanyasidan uzoq muddatli mablag'larni jalb qilib kelmoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLARNING TAHLILI

Izlanishni shu soha olimlarining iqtisodiy adabiyotlarda ipoteka krediti to'g'risidagi bildirgan fikrlarini o'rganishdan boshalaymiz. Xorijiy iqtisodchi olim O. I. Lavrushin fikricha, "ipoteka krediti ssuda kapitalining qo'zg'almas mulk sohasidagi harakati bo'lib, pul mablag'larini qaytarib berishlik, muddatlilik va foiz to'lashlilik shartlari asosida berish bilan bog'liqdir"², deb takidlagan.

Ipoteka krediti – aholiga birlamchi uy-joy bozoridagi kvartiralarini sotib olish uchun yoki yakka tartibdagi uy-joylarni qurish (rekonstruksiya qilish) uchun Iqtisodiyot va Moliya vazirligi tomonidan joylashtirilgan mablag'lar hisobidan banklar tomonidan bozor tamoyillari asosida ajratiladigan kreditlar³.

1 <https://stat.uz/uz/matbuot-markazi/> O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi statistika agentligi ma'lumotlar bazasi.

2 Bankovskoe delo. Pod red. Lavrushin .O. I. – Moskva: Finansy i statistika, 2001, -S. 74.

3 O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan joylashtirgan mablag'lar hisobidan ipoteka kreditlari ajratish tartibi to'g'risida"gi 2021-yil 5-fevraldagi 56-sonli nizomi

Ipoteka krediti- bankar tomonidan ko'chmas mulk garovi asosida ko'chmas mulkni sotib olish yoki qurish uchun beriladigan uzoq muddatli kredit turidir⁴, deya Kosoreva A. S. fikr bildirgan.

Xorijiy iqtisodchi olim A. S. Neshitoyning fikricha ipoteka krediti, uy-joy olish, qurish yoki yerni sotib olish uchun beriladigan kredit. Odatda, ushbu kreditni banklar va ixtisoslashtirilgan bank bo'lmagan moliya-kredit institutlari taqdim etadi⁵. Bu bilan birga, A. S. Neshitoy garov obyektining zarur ekanligi haqida fikr bildirmaganligining guvohi bo'lishimiz mumkin.

TADQIQOT METADALOGIYASI

O'zbekiston Respublikasi tijorat banklari yuridik va jismoniy shaxslarga Iqtisodiyot va Moliya vazirligi, Iptekani qayta moliyalashtirish kompanyasi hamda o'z mablag'lari hisobidan ipoteka kreditlarini ajratadilar. Ipoteka krediti uzoq muddatli kredit bo'lganligi bois, ko'proq jismoniy shaxslar bu kreditdan foydalanganliklari uchun banklarda bu kreditlarning risk darajasi yuqori hisoblanadi. Bunday holatda berilgan ipoteka kreditini qaytarishning zamonaviy usullardan foydalanish risk darajasining pasayishiga olib keladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Mamlakatimiz aholisining uy-joy bilan ta'minlash, ularning turmush darajasini oshirish eng asosiy masalalardan biri hisoblanadi. Respublikamiz aholisi yil sayin ko'payib bormoqda va bugungi kunda 36.2 mln⁶. (01.04.2023) kishini tashkil etmoqda.

Aholi va oilalar sonining yilma-yil o'sib borishi shaharsozlikni rivojlantirishni, aholini shinam va maqbul narxlardagi uy-joylar bilan ta'minlashni talab etadi. Zero, bugungi kunda iqtisodni rivojlantirishda aholining yaxshash sharoitlarini yaxshilash va ularni uy-joy bilan ta'minlash muhim o'rin tutadi.

Hozirgi kunda tijorat banklarimiz tomonidan yuridik va jismoniy shaxslar uchun ajratilayotgan ipoteka kreditlarining so'ndirish muddati va so'ndirish tartibining bir hillikda ekanligi hamda ipoteka kreditini asosan davlat ulushi bor banklar tomonidan ajratilishi banklar orasida raqobatning pastligidan dalolat bermoqda.

1-jadval: Ipoteka kreditlari to'lovlari bo'yicha taqqoslama tahlili⁷ (uy-joy bahosi 400 mln. so'm boshlang'ich badalsiz hamda 17 foizdan)

	10 yil muddatga	15 yil muddatga	20 yil muddatga
Kredit summasi	400 000 000		
Differensial			
Oylik to'lov	Boshlang'ich summa 9 108 675.80 yakuniy summa 3 379 908.68	Boshlang'ich summa 7 997 564.69 yakuniy summa 2 253 272.45	Boshlang'ich summa 7 442 009.13 yakuniy summa 1 689 954.34
Jami to'lov	743 142 283.11	913 256 133.94	1 083 368 949.77
Ortiqcha to'lov	343 142 283.11	513 256 133.94	683 368 949.77
	86 foiz	128 foiz	171 foiz
Annuitet			
Oylik to'lov	6 951 906.08	6 156 017.16	5 867 202.20
Jami to'lov	834 228 729.19	1 108 083 088.46	1 408 128 527.35
Ortiqcha to'lov	434 228 729.19	708 083 088.46	1 008 128 527.35
	108 foiz	177 foiz	252 foiz

Yuqoridagidan ko'rish mumkinki, ipoteka krediti uzoq muddatga olingandan ko'ra qisqa muddatga olingan foydaliroq. Ya'ni uzoq muddatga kredit olinganda ko'proq foiz hisoblanayotganini ko'rish mumkin. Kredit muddati, foiz stavkasi va oylik to'lovlarining eng samarali bo'lgan nuqtasini belgilab olish va bu bo'yicha kredit oluvchi aholiga bir necha turdagi ipoteka kredit mahsulotlarini taklif etish lozim.

Bugungi kunda aholiga ipoteka kreditlari faqatgina bir xil shartda – 20 yil muddatga (bir xil to'lov tartibida) ajratilmoqda. Ipoteka kreditlarining faqatgina shu tartibda ajratilishi ortiqcha kredit foizlari hisoblanishiga sabab bo'lishi va keyinchalik kredit mablag'lari sekin qaytarilishi hisobiga resurs taqchilligini keltirib chiqarishi mumkin.

⁴ Kosoreva H. B. Основы ипотечного кредитования. – М.: ИНФРА-М, 2007. – С. 5.

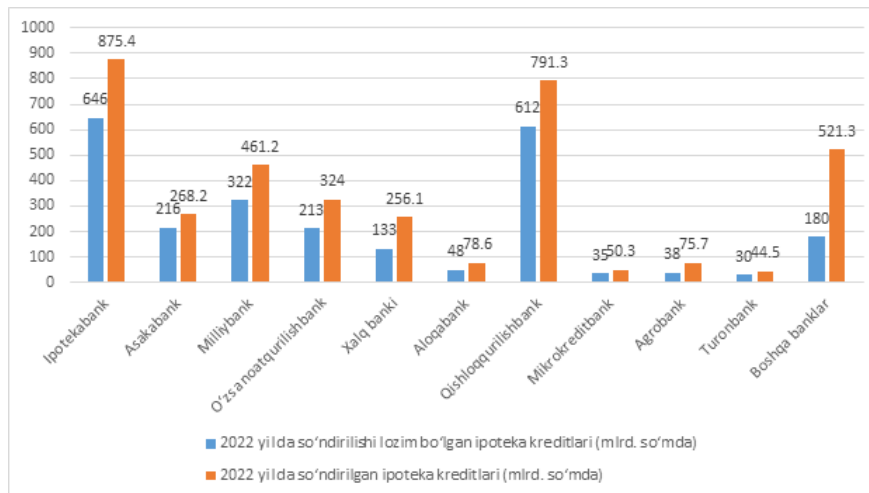
⁵ Neshitoy A. S. Finansi i kredit. – М.: "Birja i banki", 2006. – S. 571

⁶ <https://stat.uz/uz/matbuot-markazi/-> O'zbekiston Respublikasi Prizdenti huzuridagi statistika agentligi ma'lumotlar bazasi.

⁷ Jadval muallif tomonidan iptekali kreditlash amaliyotining nazariy asoslarini tadqiq qilish natijalariga asoslangan holda shakllantirilgan.

Mamlakatimizda aholi sonining o'sish sur'atlari hamda yangi tashkil etilayotgan oilalar sonidan kelib chiqadigan bo'lsak, respublika bo'yicha yiliga o'rtacha 150 ming atrofida uy-joylar qurilishini amalga oshirish va mazkur uy-joylarga ipoteka kreditlarini ajratish lozim.

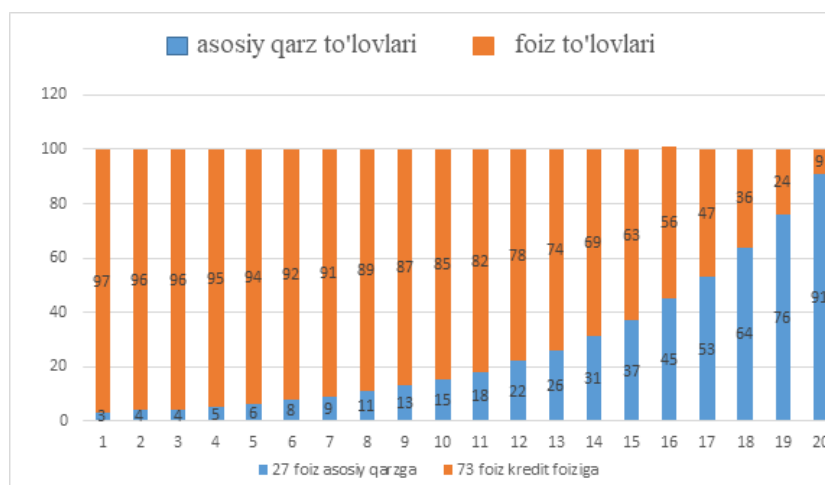

1-rasm: 2022-yilda so'ndirilgan jami ipoteka krediti miqdori⁸, mlrd. so'm

2023-yil 1-yanvar holatiga Ipoteka bank tomonidan 875,4 mlrd. so'm (jami so'ndirilgan ipoteka kreditlarining 23,4 foizi) so'ndirilgan bo'lsa, mazkur ko'rsatkich Qishloq qurilishbankda 791,3 mlrd. so'mni (21,1 foiz), Milliy bankda 461,2 mlrd. so'mni (12,3 foiz), O'zsanoatqurilishbankda 324 mlrd. so'mni (8,6 foiz) tashkil etmoqda.

So'ndirilgan ipoteka kreditlarining kredit grafigiga nisbati Agrobankda 99 foizni (kredit grafigiga nisbatan 37,6 mlrd. so'm ko'p so'ndirilgan) Xalq bankida 92 foizni (+123 mlrd. so'm), Qishloq qurilish bankda 29 foizni (+179,7 mlrd. so'm), Milliy bankda 43 foizni (+138,8 mlrd. so'm) tashkil etgan bo'lsa, Ipoteka bankda 35 foizni (+229 mlrd. so'm) va O'zsanoatqurilishbankda 52 foiz (+111,2 mlrd. so'm) miqdorda kredit grafigiga nisbatan ko'p ipoteka kreditlari so'ndirilgan. Bu esa, ham banklarga ham mijozlarga juda qulay hisoblanadi chunki mijoz oldindan to'lov evaziga umumiy to'lov summasi kamayishiga erishsa bank esa to'langan summa orqali yanada daromad olish maqsadida ortiqcha qaytgan summani hamda qaytarilgan oylik to'lov summasini ikkinchi marta daromad olish maqsadida kredit linyaga yo'naltirishi mumkin bo'ladi, natijada banklarning ipoteka kredit bo'yicha risk darajasi kamayishiga olib keladi.

Jahon amaliyotidan ma'lumki banklar tomonidan berilgan uzoq muddatli kreditlarni qaytarish jarayoni ya'ni asosiy qarz to'lovi hamda foiz to'lovlari undirish rivojlanayotgan davlatlarda dastlabki yillarda foiz to'lovlari qaratiladi, asosiy qarz to'lovini undirish esa oxirgi yillarga qoldiriladi. Bunga esa rivojlanayotgan davlatlarda inflyatsiya va pul qadrsizlanish darajasining yuqori bo'lishi sabab qilib ko'rsatishimiz mumkin. Bunga misol qilib esa yurtimizdagi tijorat banklari ipoteka kreditining to'lovlarini ko'rishimiz mumkin (2-rasm).

2-rasm: Ipoteka krediti to'lovlari⁹, foizda

8 <https://cbu.uz/uz/> – Markaziy bank ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tayyorlandi.

9 Nurmuhammedov B. B. Aholiga takif etilayotgan ipoteka kreditlarini yanada takomillashtirish // "Bozor, pul va kredit" ilmiy jurnali, Toshkent, №5, 2021 16–21 b

Yurtimizda ipoteka krediti bo'yicha to'langan mablag'larning birinchi besh yillikda 4.4 foizi asosiy qarz to'lovlariga, 95.6 foizi kredit foizi to'lovlariga yo'naltiriladi, ikkinchi besh yillikda 11.2 foizi asosiy qarz to'lovlariga, 107.6 foizi kredit foizi to'lovlariga yo'naltiriladi. Ya'ni besh yil mobaynida har oyda to'langan 100 so'm pulning 4.4 so'mi asosiy qarzga, qolgan 95.6 so'mi esa kredit foiziga yo'naltiriladi. Kreditning to'liq davri – 20 yil davomidagi to'lovlarning 73 foizi kredit foiziga, 27 foizi asosiy qarzga yo'naltiriladi.

Agar ipoteka krediti kamayib boruvchi (differensial) tartibda 20 yil muddatga berilsa, kredit to'lovining 64,4 foizi kredit foiziga, qolgan 35,6 foizi asosiy qarzga yo'naltiriladi. Bu tartibda ipoteka kreditiga ajratilgan resurs mablag'lari yiliga 5 foizdan qaytadi.

Keltirib o'tilgan ma'lumotlar shuni ko'rsatmoqdaki, kredit muddatining uzoq bo'lishi va kredit qaytish tezligining pastligi ajratilgan ipoteka kreditlariga yanada ko'proq foiz hisoblanishiga sabab bo'lmoqda.

Bugungi kunda aholining daromadi va kredit to'lov qobiliyatini hisobga olib, kredit muddati 20 yil etib belgilangan. Joriy dasturni yanada takomillashtirish va samaradorligini oshirish maqsadida bunga qo'shimcha ravishda bir necha xil shartdagi kredit mahsulotlarini amaliyotga tatbiq etish maqsadga muvofiq hisoblanadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqorida ko'rsatilgan tahlillardan kelib chiqib quyidagi xulosalarni keltirish o'rinlidir:

Banklarimiz tomonidan ajratgan iporeka kredlarining o'z vaqtida qaytishini ta'minlash uchun banklar kredit muddati va foizini amaldagi muddati va foiziga to'g'ri proporsional shaklda kamaytirish lozim, bu orqali mijozlarning qo'shimcha to'lov miqdori kamayadi hamda banklarga pul tez qaytadi. Natijada banklar qaytgan mablag'larni yana foyda olish maqsadida kreditga yo'naltira olishadi.

Tijorat banklari tomonidan ipoteka kreditlarini ajratishda o'z mablag'larining miqdori yetishmasligi banklarda uzoq muddatli resurslarni shakllantirishda kamchilik mavjudligidan dalolat beradi, bunday holatda banklarimiz xorijiy investorlardan uzoq muddatli arzon mablag'larni jalb qilishlari maqsadga muvofiqdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan joylashtirgan mablag'lar hisobidan ipoteka kreditlari ajratish tartibi to'g'risida"gi 2021-yil 5-fevraldagi 56-sonli nizomi.
2. Банковское дело. Под ред. Лаврушин .О. И. – Москва: Финансы и статистика, 2001,-С. 74.
3. Косорева Н. Б. Основы ипотечного кредитования. – М.: ИНФРА-М, 2007.-С. 5.
4. Нешиной А. С. Финансы и кредит. –М.: "Биржа и банки", 2006.-С. 571.
5. Nurmammedov B. B. Aholiga takif etilayotgan ipoteka kreditarini yanada takomillashtirish // "Bozor,pul va kredit" ilmiy jurnali, Toshkent, №5, 2021 16–21 b
6. <https://stat.uz/uz/matbuot-markazi/>- O'zbekiston Respublikasi Prizdenti huzuridagi statistika agentligi ma'lumotlar bazasi.
7. <https://cbu.uz/uz/> – Markaziy bandk ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tayyorlandi.

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2023. № 10

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining

2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

